

Zriaďovateľ:

TT
SK TRNAVSKÝ
SAMOSPRÁVNY
KRAJ

Záhorské múzeum v Skalici
Námestie slobody 13, 909 01 Skalica

Tlačová správa

Názov podujatia: **Zelené kádre. Sedliacke vzbury a hnutia v Rakúsko-Uhorsku a jeho nástupníckych štátoch**

Organizátori: University College London, Inštitút slovanských a východoeurópskych štúdií; Vedecko výskumné centrum Slovinskej akadémie vied a umení; Historický inštitút Milka Kosa (Ljubljana), TTSK – Záhorské múzeum v Skalici, Národné múzeum oslobodenia (Slovinsko), Mestské múzeum Varaždín (Chorvátsko)

Kurátori výstavy: Jakub Beneš, Petra Svoljšak

Miesto: Záhorské múzeum v Skalici, Námestie slobody 13, 909 01 Skalica

Dátum konania: **vernisaž výstavy v piatok 1. júla 2022 o 16.30 hod.**
výstava potrvá do 31. augusta 2022

Záhorské múzeum v Skalici participuje na medzinárodnej výstave, ktorá bude slávnostne otvorená 1. júla 2022 v Skalici. Výstava Zelené kádre. Sedliacke vzbury a hnutia v Rakúsko-Uhorsku a jeho nástupníckych štátoch ponúka ojedinelý pohľad na roľnícku históriu Záhoria a ďalších regiónov bývalej rakúsko-uhorskej monarchie v období svetových vojen. Zameriava sa na dedičanov a aktivistov, ktorí sa snažili roľníkom priznať právo na sebaurčenie rôznymi cestami od konca 1. svetovej vojny cez 2. svetovú vojnu. Niektorí z nich sa uchýlili k odvetnému násiliu, ako sedliaci v predchádzajúcich revolúciách v minulých storočiach. Ďalší navrhovali nové formy sebaurčenia, samosprávy a viedli roľnícke politické hnutia, ktoré dramaticky expandovali po roku 1918. Mnohými z týchto udalostí sa ako zelená niť tiahlo tieňové vojenské hnutie desiatok stoviek sedliackych dezertérov, ktorí sa objavovali ku koncu 1. svetovej vojny naprieč slovanskými územiaми Rakúsko-Uhorska: Zelené kádre. Hoci boli Zelené kádre začiatkom 20. rokov minulého storočia všade rozpustené, inšpirovali roľníkov k aktivitám v medzivojnovom období a poskytli model vidieckemu odporu v rokoch 1939 – 1945.

Výstava prezentuje fotografie a dokumenty na túto tému z 15 múzeí, archívov a knižníc z Chorvátska, Slovinska, Slovenska, Čiech, Rakúska a Poľska. Mnohé z nich sú ojedinelé a až doteraz neboli ešte verejnosti prezentované. Spolu poukazujú na dôležitú úlohu, ktorú vidiek bývalého územia Rakúsko-Uhorska zohral v európskych dejinách 20. storočia. Výstava sa taktiež bude konať toto leto v Chorvátsku, v Mestskom múzeu vo Varaždíne a v Slovinsku, v Národnom múzeu oslobodenia v Maribore.

V kultúrnom programe vernisaže sa predstaví Mužský zbor Kúcané.